

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA

MESTNA OBČINA
KRANJ

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20, 25

1000 Ljubljana

gp.gs@gov.si

MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE RS

Litostrojska cesta 54

1501 Ljubljana

kabinet.mnz@gov.si

gp.mnz@gov.si

MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Župančičeva ulica 3

1000 Ljubljana

gp.mp@gov.si

Številka dopisa: 007-1/2026-MOK

Datum: Kranj in Koper, 13. januar 2026

Zadeva: *Poziv vladi za spremembo zakonodaje*

Spoštovani,

na podlagi vse pogostejših in vse hujših primerov mladostniške objestnosti, vandalizma, kršitev javnega reda in miru ter kaznivih dejanj z elementi nasilja tako v Mestni občini Kranj kot v Mestni občini Koper, pri katerih so storilci mladoletne osebe, smo trdno prepričani, da je nujno potrebna sprememba in zatorej čim prejšnji začetek postopkov za spremembo zakonodaje na področju preprečevanja in odvratanja od mladostniškega nasilja, ki vodi v prekrške oziroma celo kazniva dejanja z elementi nasilja, ki se kaže tudi v prekomerni in predvsem nedovoljeni uporabi pirotehničnih sredstev. Zato vam v nadaljevanju pošiljamo v obravnavo iztočnice predlogov sprememb na tem področju.

Več informacij

Kabinet župana

Oddelek za komuniciranje in protokol

Slovenski trg 1, 4000 Kranj, T: 04 2373 116

E: pr@kranj.si S: www.kranj.si FB: @MOKranj

Dogodki v različnih lokalnih okoljih – med njimi tudi nedavni primeri obsežnega vandalizma, ogrožanja varnosti ljudi in povzročanja velike materialne škode v večstanovanjskih naseljih in drugih oblik nasilja – razkrivajo resne sistemske pomanjkljivosti sedanje ureditve: odsotnost učinkovite odgovornosti staršev, nekoordinirano delovanje lokalnih akterjev zadolženih za preprečevanje nasilnih dejanj, mladostniške kriminalitete ter nezadostno in neučinkovito regulacijo prodaje in uporabe pirotehničnih sredstev.

Še posebej se je to pokazalo v noči na prvi januar 2026 v Kranju in Kopru ter tudi v drugih delih države, od koder policija poroča o različnih oblikah nasilja, poškodbah ljudi in premoženja. Po posvetu s policijo, redarstvom in predstavniki lokalnih skupnosti mestni občini Koper in Kranj Vladi Republike Slovenije ter pristojnima ministrstvom za pravosodje in za notranje zadeve, predlagamo nujno spremembo zakonodaje na področju preprečevanja nasilja med mladimi, mladostniške kriminalitete in na področju trgovine ter uporabe pirotehničnih sredstev.

1. Opredelitev problema

Veljavna zakonodaja v Republiki Sloveniji:

- staršem praviloma ne nalaga kazenske ali prekrškovne odgovornosti za ponavljajoča se protipravna ravnanja njihovih mladoletnih otrok, z izjemo cestno-prometnih prekrškov,
- odškodninska odgovornost staršev je omejena in v praksi pogosto neučinkovita,
- sankcije, izrečene mladoletnikom, nimajo preventivnega učinka,
- je pomanjkljiva na področju koordiniranega odziva vseh deležnikov na lokalnem nivoju,
- prodaja in uporaba pirotehničnih sredstev ostajata široko dostopni, nadzor pa je v praksi težko izvedljiv (poseben primer je prodaja že zdaj prepovedane pirotehniške prek spletnih trgovin, ki ni niti nadzirana niti sankcionirana),
- posledice (poškodbe, požari, vandalizem, ogrožanje ljudi in živali) nosijo lokalne skupnosti.

2. Cilji predlaganih sprememb

Cilj zakonodajnih sprememb ni represija nad mladostniki, temveč:

- krepitev odgovornega starševstva,
- povečanje preventivnega učinka zakonodaje,
- zaščita ljudi, živali, javnega reda in javnega premoženja,
- koordiniran odziv deležnikov na lokalni ravni za preprečevanje in odvratanje id nasilnega vedenja,
- zmanjšanje poškodb in materialne škode,

3. Predlagane vsebinske rešitve – mladoletniki

a) Zakon o prekrških (ZP-1)

- odgovornost staršev v primeru opustitve dolžne skrbi ali nadzorstva nad otrokom ali mladoletnikom,
- možnost izreka globe ali nadomestnega ukrepa staršem, kadar ti očitno opustijo dolžno skrb in nadzor,

Več informacij

Kabinet župana

Oddelek za komuniciranje in protokol

Slovenski trg 1, 4000 Kranj, T: 04 2373 116

E: pr@kranj.si S: www.kranj.si FB: @MOKranj

- Možen ukrep, ki ga predvideva zakonv 36. členu, je tudi delo v korist humanitarnih organizacij ali samoupravne lokalne skupnosti. Predlagamo, da se doda možnost dela v korist javnih zavodov.

b) Obligacijski zakonik

- jasnejša opredelitev odškodninske odgovornosti staršev za škodo, ki jo povzročijo njihovi mladoletni otroci,

c) Zakon o varstvu javnega reda in miru

- strožje sankcioniranje ponavljajočih se kršitev z možnostjo vključitve staršev in Centrov za socialne zadeve v postopek,
- možnost izreka obveznih vzgojnih, svetovalnih ali preventivnih ukrepov za starše.

4. Predlog sprememb na področju pirotehničnih sredstev

Predlagamo, da Vlada RS prouči nove zakonodajne rešitve, in sicer tako, da bistveno zaostri zakonodajo v smislu:

- popolne prepovedi prodaje pirotehniko mladoletnim ob regulirani odgovornosti prodajalcev,
- prepovedi prodaje, posedovanja in uporabe vseh pirotehničnih izdelkov za zabavo,
- izjeme zgolj za:
 - profesionalne izvajalce ognjemetov,
 - posebne prireditve z dovoljenjem pristojnega organa,
- bistvenega skrajšanja dovoljenega časovnega obdobja uporabe,
- znatnega zvišanja glob za uporabo in posedovanje,
- subsidiarne odgovornosti staršev za kršitve mladoletnikov,
- jasnih in visokih sankcij za kršitve ter učinkovit nadzor.

Sedanja ureditev se je izkazala kot neučinkovita, saj je pirotehnika v praksi pogosto dostopna mladoletnikom, nadzor pa omejen in prepozen.

5. Povezani sistemski ukrepi

- koordinirano delovanje pristojnih ustanov na lokalni ravni,
- okrepitev sodelovanja med policijo, centri za socialno delo, šolami in lokalnimi skupnostmi,
- zakonska podlaga za obvezne preventivne programe za družine z visokim tveganjem,
- jasnejša razmejitev pristojnosti in odgovornosti posameznih institucij z obveznim vključevanjem v koordiniranih oblikah sodelovanja.

6. Zaključek

Prepričani smo, da brez večje odgovornosti staršev ter brez odločnih ukrepov na področju pirotehničnih sredstev ni mogoče učinkovito nasloviti naraščajoče oblike mladoletniškega nasilja, mladostniške kriminalitete (še zlasti z elementi nasilja), vandalizma in ogrožanja varnosti, kakršnim smo bili priča v naših mestnih občinah in nenazadnje drugje po državi v času pred letošnjim novim letom. Predlagane spremembe bi pomembno prispevale k večji varnosti, zmanjšanju škode in krepitvi zaupanja v pravno državo.

Več informacij

Kabinet župana

Oddelek za komuniciranje in protokol

Slovenski trg 1, 4000 Kranj, T: 04 2373 116

E: pr@kranj.si S: www.kranj.si FB: @MOKranj

Vlado Republike Slovenije zato pozivamo, da:

- začne postopek celovitega pregleda obstoječe zakonodaje,
- v sodelovanju s strokovnimi službami, lokalnimi skupnostmi in policijo pripravi ustrezne zakonodajne in sistemske spremembe,
- o predlaganih rešitvah opravi širšo javno in strokovno razpravo.

S spoštovanjem,

Matjaž Rakovec
Župan Mestne občine Kranj

Aleš Bržan
Župan Mestne občine Koper

Več informacij

Kabinet župana

Oddelek za komuniciranje in protokol

Slovenski trg 1, 4000 Kranj, T: 04 2373 116

E: pr@kranj.si S: www.kranj.si FB: @MOKranj